

Vi gratulerar en vital 60-åring!

Det är tid att ropa hurra och säga stort och varmt grattis! I år publiceras nämligen årgång 60 av *Sociologisk Forskning*, en sannerligen aktningvärd ålder. Under årens lopp har tidskriften publicerat aktuell sociologisk forskning och inspirerande och viktiga debatter som legat till grund för nya analyser och tolkningar av historiska och samtida sociologiska fenomen. *Sociologisk Forskning* utgör på många sätt ett levande arkiv över svensk sociologisk forskning, dess utveckling, dess problemområden, dess utövare och dess teoretiska tendenser och influenser. För den intresserade finns tidskriftens alla nummer sedan 1993 att läsa på hemsidan (<https://www.sociologiskforskning.se/>). Övriga nummer kan med fördel läsas i en fätölj på närmaste universitetsbibliotek eller på många av landets stadsbibliotek.

Det finns ett hundratal sociologiska tidskrifter på engelska men bara en på svenska. Det är logiskt och inte särskilt anmärkningsvärt, eftersom svenska förstås av drygt tio miljoner människor, i bästa fall ytterligare några miljoner om man räknar med våra nordiska grannar. Antalet potentiella läsare är alltså få vid en jämförelse med andra språk, inte minst engelskan, som vare sig vi vill det eller ej är vår tids *lingua franca*. Vi menar dock att det fortfarande är mycket viktigt att behålla en sociologisk tidskrift med ett särskilt fokus på svenska och nordiska samhällsförhållanden där det huvudsakliga språket är svenska.

För omkring tio år sen diskuterade Sociologförbundets styrelse *Sociologisk Forsknings* framtida öde. I diskussionen luftades tanken att tidskriften var alltför liten och obetydlig och att det i internationaliseringstider inte fanns tillräckligt med forskare som ville skriva på svenska. Emellertid beslutades att behålla tidskriften, men i digitaliserad form. Det var tur! Den finns i dag indexerad i de största internationella vetenskapliga online-registren, med en etta i det för svensk forskning viktiga Norska FRIDA-registret. Alla artiklar publiceras med öppen tillgång och man kan skriva såväl på svenska som på danska, norska och engelska. Att det inte längre är aktuellt att driva frågan om att lägga ner tidskriften kan ses som ett tecken på att den fyller en viktig funktion. Det finns flera anledningar till detta.

Många framstående svenska sociologer har publicerat sig i *Sociologisk Forskning*, och både juniora och seniora forskare fortsätter att skicka in artiklar av hög kvalitet. Den höga kvaliteten synliggörs bland annat i samband med att Segerstedtpriset för bästa artikel delas ut på Sociologidagarna. Dessutom innebär möjligheten att publicera sig på svenska vissa fördelar, då vi slipper att lägga en sida eller två på att förklara kontext och relevans för en internationell publik. Förutom att man då får mer plats för det

som är viktigt, till exempel själva analysen, upptäcker många att det vetenskapliga skrivandet blir lättare och till och med mer kreativt. Det går att leka med språket, att formulera metaforer eller att uttrycka sig mer precist och noggrant. Det finns också ett populärvetenskapligt värde i att kunna erbjuda de senaste sociologiska rönen på svenska. Svenska är förvisso inte det enda talade språket i Sverige och inte heller modersmål för alla, men för många svenskar med annan etnisk bakgrund är svenska det viktigaste andraspråket före engelskan. Sociologiska termer och begrepp kan i och för sig utgöra en barriär för icke-sociologer, men många av dessa termer och begrepp har ändå genom åren blivit allmängods och betydelsefulla för samhällets självförståelse (till exempel normer, social struktur, social interaktion, socialt arv, maktordningar, genus och könsroller, intersektionalitet och så vidare). Tillgänglighet och spridning av sociologisk forskning påverkas också av medier, journalistik och politik. I dag är exempelvis ekonomiska, psykologiska och biomedikaliserade perspektiv på människors beteende och samhällliga processer mer förekommande i samhällsdebatten än de sociologiska. Men inget av dessa perspektiv kan som sociologin ge människor makt och verktyg att begripliggöra sin samtid. Vår förhoppning är därför att sociologisk kunskap (återigen) ska få en mer framträdande position i samhällsdebatten, och vi menar att *Sociologisk Forskning* borde utgöra en viktig plattform i en sådan utveckling.

Vår forskning utgör vidare ett viktigt redskap i vårt undervisningsuppdrag. För att nå ut till potentiella framtida svenska sociologer krävs en sociologiundervisning som berör. I detta sammanhang vill vi slå ytterligare ett slag för vår tidskrift: den utgör nämligen en viktig länk mellan vår forskning och studenter och allmänhet. Här tillgängliggörs aktuell sociologisk forskning på svenska som både berör och manar till vidare debatt och analys. Att publicera sig i *Sociologisk Forskning* innebär således att ens forskning blir läst, analyserad och diskuterad av nyfikna studenter runt om i landet! I dag finns också lyckligtvis sociologi som ämne i gymnasieskolan, och för såväl lärare som elever är det ovärderligt med direkt tillgång till den senaste forskningen på svenska. Doktorander, disputerade, juniora och seniora forskare bör därför se en artikel publicerad i *Sociologisk Forskning* som en fjäder i hatten och ett slag för det fortsatta bevarandet av möjligheten att förmedla sin forskning på svenska och sprida aktuell sociologi till en intresserad allmänhet i Sverige.

Vi vill också påminna er alla om de kommande *Sociologidagarna*, som nästa gång hålls mellan den 13 och 15 mars 2024 i Göteborg. Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap står som arrangörer och temat för konferensen är "Övergång eller undergång" (*Transition or Perdition*). Temat syftar till att fånga det samtida tillståndet med parallella och till stor del sammankopplade kriser världen över, bland annat klimatkris, krig, ökad polarisering, skenande socioekonomiska klyftor och en generell tillbakagång för demokratier och mänskliga rättigheter. Samtidigt belyser temat pågående och omvälvande förändringsprocesser – i Sverige och i världen – vad avser allt från teknologi till arbetsmarknad och politik, liksom de möjligheter till samhällsförändring som kan avstyra krisernas värsta effekter. Dessa kriser tenderar också att samverka med varandra, och med befintliga maktordningar, och ger på så sätt också olika utfall för olika samhällsgrupper. Övergång eller undergång kan också översättas till individers

situation, exempelvis förutsättningarna för de många människor som hotas av personlig undergång om de inte migrerar till länder som erbjuder en tryggare situation. Att hantera dessa frågor är en särskild utmaning i dagens splittrade samhällen, där själva definitionerna och uppfattningarna om vad som utgör verkliga hot och önskvärda åtgärder skiljer sig drastiskt åt.

Vi ser fram emot att diskutera och debattera den senaste sociologiska forskningen på detta breda tema i Göteborg och hoppas så klart på bred uppslutning! Anmälan öppnar i mitten av november. Innan dess kan ni givetvis skicka in era abstracts/bidrag till arbetsgruppskoordinatorerna.

Som representanter för Sveriges Sociologförbunds styrelse skickar vi med dessa avslutande rader många varma och hjärtliga gratulationer till vår stolta jubilar. Må de kommande sextio åren bli lika idérika, inspirerande och utmanande som de första!

Åsa Lundqvist, Åsa Wettergren och Ylva Wallinder

Ps. På förbundets hemsida finns flera bra referenser för den som vill läsa mer om Sveriges Sociologförbunds och *Sociologisk Forsknings* historia: <https://www.sverigesociologforbund.se/historik>